

TJEK GRÆSMARKENS TILSTAND

Hvordan er græsmarkens tilstand efter denne vinters megen sne og frost? Er der planter nok til et godt græsudbytte i 2010? I græsmarker, der gik til vinter med for lang pels, vil der være stor risiko for, at sneskimmel har angrebet planterne.

Er der liv i græsset?

Vejret den kommende tid har betydning for planternes overlevelse – et skifte mellem frost og tø kan være hård kost. Første tegn på liv er nye hvide rødder, men det er ikke garanti for overlevelse, så der skal holdes øje med liv over jorden i den nærmeste tid. Problemer kan især opstå i marken med for langt græs inden vinteren samt marker, hvor sidste slæt er taget meget sent.

Tynd græsmark

En tynd græsmark yder ikke optimalt – hverken med hensyn til mængde eller kvalitet. Er græsmarken åben, giver det plads til ukrudt – bl.a. enårig rapgræs - og udbyttet vil være lavere end i en mark med de ønskede planter. En åben græsmark giver også plads til ukrudtsarter, der kan påvirke græssets kvalitet negativt ved såvel afgræsning som slæt.

Økonomi

Det er især vigtigt i disse år at have fokus på at producere en stor mængde grovfoder af god kvalitet, så kvægbrugernes selvforsyning er høj.

Derfor bør græsmarken yde et højt udbytte af en god kvalitet – og en forudsætning for det er, at der er planter nok – og af den "rigtige" slags. Omkostningerne ved slæt er stort set de samme – uanset afgrødemængde, så det gælder om at have et højt udbytte at fordele omkostningerne på.

Udgiften til omlægning af græsmarker kan hurtigt være tjent ind ved højere udbytte og en bedre kvalitet.

Plantetal

Skal græsmarken lægges om eller kan en isåning være tilstrækkeligt? Det afhænger bl.a. af plantetal og grovfoderforsyningen.

Fra Landscentret, Planteavl anbefales følgende plantetal:

Sædskiftegræs:

Slætmark: 20-25 græsmarksplanter pr. meter

Afgræsningsmark: 30-40 græsmarksplanter pr. meter

Varige græsmarker:

Slætmark: 200-300 planter pr. m²
Afgræsningsmark: 300-400 planter pr. m²

Der bør max. mangle 10% i en kløvergræsmark og 5% i en græsmark uden kløver. Årsagen til denne forskel er, at hvidkløver med sine udløbere i en vis udstrækning kan udfylde huller i marken. Landscentret angiver, at hvis der er bare pletter i græsmarken på 20 x 30 cm, så bør der gøres noget.

Omsåning

Er græsmarken uens og tynd i store områder, foretrækkes en omlægning af arealet. Ved såning af en frøblanding om foråret i renbestand eller i en dæksæd, der høstes grønt/tidligt, vil 1. slæt typisk være klar, når der tages 2. slæt på de eksisterende græsmarker.

Isåning

Hvis der ikke mangler mange planter i en yngre mark, kan en isåning være en mulighed. Det er vigtigt, at isåningen sker tidligt om foråret, så de nye planter kan få gavn af forårsfugten. Generelt er succesraten ved isåning ikke så stor som ved omlægning af hele arealet, da de etablerede planter yder de nye planter hård konkurrence om lys og vand. Valg af græsart/blanding til isåning afhænger af græsmarkens forventede levetid.

- Produktion kun i denne sæson – vælg ital. rajgræs, 2N, f.eks. *Tigris*
- Produktion i endnu 1-2 år – vælg alm. rajgræs, 2N – gerne en klasse tidligere end marken
 - Middeltidlig bl. (f.x. 45, 46) – vælg tidlig alm. rajgræs, *Betty*
 - Senere bl. (f.x. 22, 35) – vælg middeltidlig alm. rajgræs, *Foresto*
- Ældre marker – sværere at få succes med isåning

Blandinger indeholdende rajsvingel bør kun vælges til isåning i forholdsvis nye udlægsmarker, hvor plantebestanden generelt er tynd. Rajsvingel har en langsommere fremspiring og etablering end alm. rajgræs, hvorfor rajsvingel kun bør indgå, hvor man vurderer, at den vil have en reel etablerings-chance.

Dødt plantemateriale

Græsmarker med dødt plantemateriale kan strigles, så det visne materiale fjernes og der kommer luft ned i bunden af græsmarken. Det er vigtigt, at det visne græs er tørt ved strigling og når, der er hvidkløver i marken, skal striglingen foretages skånsomt for ikke at ødelægge kløverens udløbere. Dødt plantemateriale er til stor gene for planternes genvækst og for afgrødens kvalitet. Græsmarken bør efterfølgende tromles, hvis der ved strigling fremkommer sten og ujævnheder.